

ਸੈਪਲ ਪੇਪਰ

ਵਿਸ਼ਾ- ਭੂਗੋਲ

ਜਮਾਤ +2

Session 2018-19

ਕੁੱਲ ਅੰਕ:70

ਸਮਾਂ:3 ਘੰਟੇ

ਨੋਟ: 1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ:1 ਦੇ ਅੱਠ ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 2 ਦੇ ਅੱਠ ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਉਪ ਭਾਗ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 2 ਤੋਂ 3 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।

3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 3 ਦੇ ਅੱਠ ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 60 ਤੋਂ 80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 4 ਤੋਂ 6 ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 150 ਤੋਂ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 7 ਅਤੇ 8 ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ।

6. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਉੱਤਰ ਕੁਝ ਕੁ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ:-

1. (ੳ) 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੀ ਦਰ ਕੀ ਹੈ? (1)

(ੳ) 80.9% (ਅ) 73% (ੲ) 65% (ਸ) 75%

(ਅ) ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ? (1)

(ੲ) ਧਨਗਰ ਚਰਵਾਹੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ? (1)

(ਸ) ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਖਣਿਜ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? (1)

(ਹ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਨਚੈਸਟਰ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? (1)

(ਕ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਹਨ? (1)

(ਖ) ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਚੌਥੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? (1)

(ਗ) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚਾਹ ਸੁਆਦ ਲਈ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ? (1)

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਉੱਤਰ 30 ਕੁ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ:

(ੳ) ਮਾਨਵ ਭੂਗੋਲ ਕਿਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ? ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। (2)

(ਅ) ਮੌਤ ਦਰ ਕਿਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ? (2)

(ੲ) SWOT ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ? (2)

(ਸ) 'ਸੁਨਿਹਰੀ ਰੇਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? (2)

(ਹ) ਕੱਚੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। (2)

(ਕ) 'ਸੁਨਿਹਰੀ ਚਤਰਭੁੱਜ' ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ? (2)

(ਖ) ਚਾਰ 'R' ਕੀ ਹਨ? (2)

- (ਗ) 'ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ' (Environmental Determinism) ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ? (2)
3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਭਾਗ ਭਰੋ:
- (ੳ) HDI (ਮਾਨਵ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਮਾਪਕ ਕੌਣ ਹੈ? (4)
- (ਅ) ਸਮਾਰਟ ਸ਼ਹਿਰ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (4)
- (ੲ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਦੇ ਮੌਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਓ। (4)
- (ਸ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? (4)
- (ਹ) ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਪਾਰ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (4)
- (ਕ) ਬੀਮਾਰੂ (BIMARU) ਰਾਜ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਉਪਾਅ ਲਿਖੋ। (4)
- (ਖ) ਵਾਯੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਚੋਕਥਾਮ ਕਿਸ ਚਰ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। (4)
- (ਗ) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। (4)
4. ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਵੇਨ ਹਮਬੋਲਟ ਦਾ ਡੂਗਲਸ ਨੂੰ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ। (6)

ਜਾਂ

'ਜਨਸੰਖਿਆ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਿਧਾਂਤ' ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

5. ਭਾਰਤ ਦੀ ਚਾਵਲ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ, ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ। (6)

ਜਾਂ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਇਸਪਾਤ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਲਾਟਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਓ।

6. ਸਿਆਚਿਨ ਗਲੋਬੀਅਰ ਮੁੱਦਾ ਕੀ ਹੈ? ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਸਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਕੀ ਪੱਖ ਹੈ।

ਜਾਂ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਵੰਡ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। (6)

7. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋ:- (4)

1. ਚੇਨਈ 2. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਦੀ 3. ਨੀਲਗਿਰੀ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ 4. ਬਠਿੰਡਾ ਰਿਫਾਇਨਰੀ

8. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਭਰੋ:- (4)

1. ਸੁੰਦਰਬਨ 2. ਸਿੰਘਭੁਮ ਲੋਹਾ ਇਸਪਾਤ ਕੇਂਦਰ 3. ਕਪਾਹ ਉਤਪਾਦਕ ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਖੇਤਰ 4. ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ

(Handwritten signature)

ਕਾਰ. ਭੁਗੋਲ

ਪ੍ਰ. ਪ੍ਰ. ਪ੍ਰ. ਪ੍ਰ. ਭੁਗੋਲ
ਵੀਤਾਗੜ੍ਹ ਜਾਇਦਾਦ।

INDIA PHYSICAL AND ADJACENT COUNTRIES **भारत** प्रायद्वीप

